

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Економічний факультет
Кафедра статистики, обліку та економічної інформатики

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
економічний факультет

Дніпро
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гордєєва-Герасимова Людмила Юріївна, старший викладач кафедри статистики, обліку та економічної інформатики.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Протокол від «23» травня 2017 року № 7.

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва» є необхідною складовою у підготовці економістів вищої кваліфікації, фахівців із бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва» є особливості організації обліку та складання звітності

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Облік на підприємствах малого бізнесу» перебуває у взаємозв'язку з іншими науками і вивчається одночасно з курсами: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Основи бухгалтерського обліку у галузях економіки», тісно пов'язана з дисциплінами «Внутрішній фінансовий контроль», «Організація і методика аудиту», «Організація обліку», «Звітність підприємств» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальні положення організації обліку на підприємствах малого підприємництва.
2. Особливості організації обліку активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва» полягає у набутті теоретичних знань і практичних навичок з питань ведення обліку та складання звітності у суб'єктів малого підприємництва.

Основні завдання вивчення дисципліни «Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва»:

- сформувати у студентів систему знань з загальних положень ведення бухгалтерського обліку у суб'єктів малого підприємництва;
- створити умови для набуття знань особливостей бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва;
- сформувати практичні навички з документування суб'єктами малого підприємництва господарських операцій, накопичення та систематизації інформації в облікових регістрах та складання звітності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- особливості обліку та організації облікової роботи суб'єктів малого підприємництва;
- особливості складання та подання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва.
 - **вміти:**
 - використовувати методи і прийоми обліку у вищезазначених галузях для складання первинних документів та, відобразити суб'єктів малого підприємництва господарські операції в бухгалтерському обліку.

- визначати показники фінансової звітності та складати її для суб'єктів малого підприємництва

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення організації обліку на підприємствах малого підприємництва

Тема 1. Характеристика суб'єктів малого підприємництва в Україні

Поняття суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва; критерії віднесення юридичних та фізичних осіб до суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва; порядок визначення середньооблікової чисельності працюючих; порядок державної реєстрації суб'єктів малого підприємництва в Україні.

Тема 2. Особливості організації бухгалтерського обліку у суб'єкта малого підприємництва

Порядок організації бухгалтерського обліку у суб'єкта малого підприємництва; значення, структура та зміст облікової політики суб'єкта малого підприємництва; вимоги та первинних документів та порядок документообороту суб'єкта малого підприємництва; структуру та зміст спрощеного плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єкта малого підприємництва; характеристика форми бухгалтерського обліку, що застосовують суб'єкти малого підприємництва; призначення та порядок складання облікових реєстрів, рекомендованих для застосування суб'єктами малого підприємництва.

Змістовий модуль 2. Особливості організації обліку активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва

Тема 3. Облік необоротних активів

Поняття необоротних активів, основних засобів, нематеріальних активів та порядок їх класифікації; порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку операцій з необоротними активами суб'єктами малого підприємництва; порядок відображення інформації про операції з необоротними активами в облікових реєстрах, що рекомендовані суб'єктам малого підприємництва; характеристику методів амортизації необоротних активів та організацію її обліку.

Тема 4. Облік оборотних активів

Поняття та класифікацію запасів підприємства; види оцінки, що застосовуються при обліку надходження та вибуття запасів; організацію документування операцій з запасами; порядок відображення операцій з запасами із застосуванням спрощеного планів рахунків; особливості накопичення

інформації про операції з запасами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва; порядок документування операцій з готівкою у касі та грошей на банківських рахунках; порядок відображення операцій з грошовими коштами із застосуванням загального та спрощеного планів рахунків; порядок відображення інформації про операції з грошовими коштами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва; сутність та види дебіторської заборгованості; порядок визначення чистої реалізаційної вартості дебіторської заборгованості; порядок документального оформлення операцій за розрахунками з дебіторами; порядок відображення операцій за розрахунками з дебіторами із застосуванням загального та спрощеного планів рахунків; особливості накопичення інформації про розрахунки з дебіторами в облікових регістрах, рекомендованих для суб'єктів малого підприємництва.

Тема 5. Облік капіталу

Сутність, значення і структуру власного капіталу суб'єкта малого підприємництва;

особливості синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу із застосуванням Плану рахунків активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій; особливості синтетичного та аналітичного обліку власного капіталу із застосуванням спрощеного Плану рахунків; регістри бухгалтерського обліку для відображення інформації про капітал із застосуванням простої та спрощеної форм бухгалтерського обліку.

Тема 6. Облік зобов'язань

Сутність, значення і класифікацію зобов'язань суб'єкта малого підприємництва; порядок документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань за кредитами; порядок розрахунків, документування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань перед постачальниками і підрядниками; сутність, види та форми заробітної плати суб'єктів малого підприємництва; порядок нарахування заробітної плати, документування та обліку розрахунків з оплати праці; порядок нарахування обов'язкових утримань із заробітної плати та їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку; сутність і види податків, порядок їх нарахування та відображення на рахунках бухгалтерського обліку; особливості документування зобов'язань за податками і зборами; особливості обліку зобов'язань із застосуванням спрощеного Плану рахунків; регістри бухгалтерського обліку для відображення інформації про зобов'язання із застосуванням простої та спрощеної форм бухгалтерського обліку.

Тема 7. Облік витрат, доходів та фінансових результатів

Сутність і класифікацію витрат та доходів підприємства за різними класифікаційними ознаками; умови визнання доходів і витрат відповідно до П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати»; сутність та склад загальноновиробничих витрат, адміністративних витрат, витрат на збут; структуру витрат від іншої операційної діяльності, від фінансової діяльності, від інвестиційної діяльності, та склад інших витрат підприємства; структуру доходів

від операційної та іншої операційної діяльності, від фінансової діяльності, від інвестиційної діяльності, та склад інших доходів підприємства; особливості документування операцій з виникнення витрат та доходів; особливості синтетичного та аналітичного обліку витрат і доходів із застосуванням спрощеного Плану рахунків; реєстри бухгалтерського обліку витрат і доходів із застосуванням простої та спрощеної форм бухгалтерського обліку; сутність, порядок формування та відображення фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 8. Поняття, склад та вимоги до фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва

Законодавчі та нормативні документи, що регламентують порядок формування фінансових звітів суб'єктів малого підприємництва; критерії визнання підприємств суб'єктами малого підприємництва, які складають скорочені форми фінансової звітності; нормативні документи, що встановлюють вимоги і порядок складання фінансових звітів суб'єкта малого підприємництва, правила визнання, оцінки та розкриття їх статей; зміст та структуру фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва; порядок подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

3. Рекомендована література

Нормативна

1. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Бюджетний кодекс України: закон України від 08.07.2010 № 2456-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
7. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
8. Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. №996 XIV (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Навчально-методична

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки. 2-ге вид. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.
2. Білоусько В.С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку. Навч. посібник / ХНАУ ім.В.В. Докучаєва. – Х., 2006. – 367с.

3. Бухгалтерський облік, контроль і аналіз: проблеми теорії та методології : монографія / Ф. Ф. Бутинець, К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля, О. М. Брадул, Л. Я. Шевченко; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту, Вінниц. фін.-екон. ун-т, Житомир. наук. бухгалтер. шк. - К., 2013. - 604 с.

4. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Д.Хом'яка, В.І.Лемішовського. – 6-е вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет „Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр „ІНТЕЛЕКТ+” Інститут післядипломної освіти), „Інтелект-Захід”, 2007. – 1200 с.

5. Егорова Ю. Все об учете на малых предприятиях / Ю. Егорова – Х. : Фактор, 2012. – 272 с.

6. Загородній А.Г., Партин Г.О., Пилипенко Л.М. Бухгалтерський облік: Підручник. – 3-те вид., перероб. і доп. – Л.: Видавництво Львівської політехники, 2011. – 340с.

7. Лень В.С. Бухгалтерський облік в галузях економіки: Навчальний посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Знання - Прес, 2005. – 491 с.

8. Милявська Е.П., Жабін О.І. Облік на підприємствах малого бізнесу: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 162 с.

9. Наумчук О.А., Белгородцева М.О. Облік на підприємствах малого бізнесу: Конспект лекцій для студентів напряму підготовки «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання. – Донецьк. ДонНУЕТ, 2014. – 244с.

10. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку : монографія / Ф. Ф. Бутинець, Т. А. Бутинець, Р. О. Савченко, М. А. Вахрушина, О. П. Колумбет; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Вінниц. фінанс.-екон. ун-т, Житомир. наук. бух. шк. - Житомир : Рута, 2014. - 378 с.Ткаченко Н.М. бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. – К.: АСК, 2013р.

11. Чернігова І.Б. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності / І.Б. Чернігова, Г.С. Дергільова, І.В. Нестеренко. – Х.: Видавництво «Форт», 2015. – 200с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).

2. Джерела (див. перелік навчальної та довідкової літератури, а також різні професійні періодичні видання вітчизняного та закордонного походження, наприклад, журнали та газети: «Баланс», «Баланс-бюджет», «Бухгалтерія», «Все про бухгалтерський облік»).

3. Мережа Інтернет: www.finance.com.ua; www.finmarket.info.

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvornad.org.ua.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- усних опитувань на практичних заняттях;
- письмових контрольних робіт;
- письмових тестових завдань;
- виконання реферативних завдань.